

EEN MAAGBUTTON BIJ KINDEREN

Wat is een maagbutton?

Een maagbutton is een klein slangetje dat door het kanaaltje van een gastrostoma (kanaaltje tussen de buikhuid en de maag) kan worden ingebracht. Via de maagbutton kunt u sondevoeding, vocht en medicijnen aan uw kind geven. Aan de buitenkant ziet u alleen het aansluitstukje van de maagbutton (Figuur 1). Aan de binnenkant wordt de maagbutton meestal gefixeerd door een van buitenaf met water vulbaar ballonnetje (Figuur 2). Een gastrostoma is meestal aangelegd met een PEG-sonde. Hierover bestaat een aparte folder (PEG-sonde bij kinderen).

Waarom een maagbutton?

De voordelen van de maagbutton ten opzichte van een PEG-sonde zijn dat de maagbutton minder opvalt dan de PEG-sonde en dat de maagbutton door de verorgers van het kind zelf vervangen kan worden. Een nadeel van de maagbutton is dat de ballonnetjes slijten en de maagbutton elke 6 weken vervangen moet worden. Meestal zal uw arts een maagbutton plaatsen met een ballonnetje. Als uw kind regelmatig met grote kracht aan de PEG-sonde of maagbutton trekt, waardoor het risico bestaat dat de button naar buiten wordt getrokken, kan besloten worden een maagbutton te plaatsen die met een rubber stopje in de maag wordt gefixeerd. Uw arts kan u hierover adviseren.

De maagbutton en toebehoren worden vergoed door uw ziektekostenverzekeraar. Uw arts zal daarvoor een machtiging invullen.

Doet het aanleggen van een maagbutton pijn?

Het plaatsen van een maagbutton gebeurt de 1^e keer onder narcose omdat de PEG-sonde eerst via de slokdarm verwijderd wordt. Daardoor merkt uw kind niets van de ingreep. Het thuis vervangen van een maagbutton door een nieuw exemplaar doet geen pijn.

Is het aanleggen van een maagbutton gevaarlijk?

De maagbutton wordt de 1^e keer geplaatst speciaal opgeleide kinderartsen (kindergastro-enterologen) en verpleegkundigen. De endoscoop wordt altijd gedesinfecteerd voor gebruik. De maagbutton is steriel. Het aanleggen van een maagbutton is niet gevaarlijk.

Voorafgaand aan de ingreep.

- Uw kind krijgt enige tijd vóór de ingreep een aparte afspraak op de polikliniek Anesthesiologie. Hier zal een anesthesioloog (slaapdokter) beoordelen of uw kind zonder speciale risico's onder narcose gebracht kan worden. U heeft deze afspraak meegekregen bij uw laatste bezoek aan de kinderarts, of als dat misschien niet gebeurd is krijgt u er een aparte oproep voor.
- U krijgt van het secretariaat van de polikliniek Kindergeneeskunde een oproep waarin staat op welke dag en hoe laat het onderzoek gepland is, en hoe laat en waar u zich moet melden. Bij deze brief treft u ook algemene informatie aan over bijvoorbeeld waar u voor de opname thuis aan moet denken, de voorbereiding thuis, de tijd dat uw kind vooraf nuchter moet blijven, wat u moet meenemen en de gang van zaken tijdens de opname.

De dag van de ingreep.

- Uw kind wordt nuchter opgenomen voor dagopname op de Unit Kinderdagverpleging (of, als het een gewone opname betreft op de verpleegafdeling Kindergeneeskunde). Als uw kind aan de beurt is, zal het naar de onderzoeksruimte worden gebracht, waar één van de ouders mee naar binnen mag.

- De anesthesioloog zal uw kind in slaap maken met een kapje of een prik. U mag over het algemeen bij uw kind zijn tot hij of zij slaapt.
- Als uw kind slaapt zal de dokter een bijtring tussen de tanden van uw kind stoppen en een endoscoop via de mond inbrengen. De procedure (onder narcose brengen, PEG-sonde verwijderen, button plaatsen, wakker worden) neemt ongeveer 20 tot 30 minuten in beslag. Hierna gaat uw kind naar de uitslaapkamer om verder bij te komen. U kunt in de uitslaapkamer bij uw kind zitten terwijl hij of zij bijkomt.
- Als uw kind goed wakker is, gaat het terug naar de verpleegafdeling waar het iets mag drinken en eten. In de loop van de middag mag uw kind weer naar huis. Het kan zijn dat uw kind die dag nog wat suf en duizelig is, dus laat het rustig aandoen!
- U krijgt informatie van de leverancier mee naar huis met daarin informatie over de maagbutton hoe u deze kunt nabestellen.

Verzorging van de maagbutton.

- De maagbutton moet dagelijks een keer worden rondgedraaid en een beetje op en neer worden bewogen. Hiermee wordt voorkomen dat het stopje in de maag vastgroeit in de maag, waardoor verwijderen moeilijker wordt.
- De huid onder het aansluitstukje moet tweemaal per dag worden schoongemaakt met water.
- Om verstopping te voorkomen, moet de maagbutton via het aansluitstukje voor en na elk gebruik met 10 ml water worden doorgespoeld. Indien de maagbutton langere tijd niet gebruikt wordt, moet hij 1x per dag worden doorgespoeld.
- Als er maagsap langs de maagbutton naar buiten lekt, kunt u een gaasje tussen de huid en het aansluitstukje leggen.
- Net als bij een PEG-sonde, kunnen bij het gebruik van een maagbutton oppervlakkige huidinfecties en groei van wild vlees ontstaan. Ook kan er soms maagsap langs de maagbutton naar buiten lekken. Uw arts zal adviseren hoe hiermee om te gaan. Soms zal de maat van de maagbutton of de vulling van de ballon moeten worden aangepast.

Hoe lang gaat de maagbutton mee?

- De gemiddelde levensduur van een maagbutton is 3 maanden. Ca. 2,5 maand na plaatsing van de 1^e maagbutton krijgt u een afspraak op de polikliniek Kindergeneeskunde, waar aan u geleerd wordt hoe u de button zelf kunt vervangen.
- Heel soms gaat het ballonnetje kapot, waardoor de maagbutton naar spontaan naar buiten valt. Dan moet de maagbutton *zo snel mogelijk* weer worden geplaatst. Indien u niet weet hoe u de maagbutton moet vervangen, of als het u niet lukt de maagbutton te plaatsen, neemt u dan *direct* contact op met uw arts (kantoortijden) of met de dienstdoende kinderarts (buiten kantoortijden).
- Het is van groot belang dat u thuis zo spoedig mogelijk een reserve maagbutton bestelt bij de leverancier. Deze reserve maagbutton moet altijd bij het kind bewaard worden, ook als het bijvoorbeeld uit logeren gaat (zie: Vervanging van de maagbutton).

Mondverzorging.

Een kind dat alleen sondevoeding krijgt, produceert minder speeksel en is daardoor vatbaarder voor infecties van de mondholte. Een veel voorkomende infectie is spruw. Spruw herkent u aan een wit beslag op tong en wangslimvlies. Raadpleeg in dat geval uw (huis-)arts. Dagelijks reinigen van de mond met een nat gaasje en tandenpoetsen kunnen een ontsteking voorkomen.

Sondevoeding.

De diëtist adviseert u over het gebruik van sondevoeding. De diëtist verzorgt ook de levering van een eventuele voedingspomp. Uw ziektekosten verzekering vergoedt de kosten van de sondevoeding en pomp.

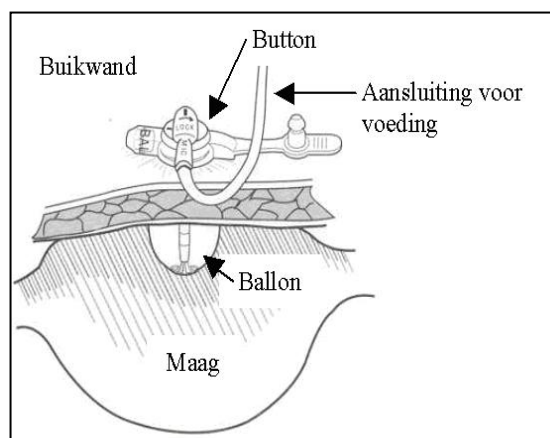
Een maagbutton is een hulpmiddel om ervoor te zorgen dat uw kind voldoende voeding, vocht of medicijnen krijgt. Als uw kind hiernaast zelf iets wil eten of drinken en dat prettig vindt, is dit mogelijk. Zo nodig kan de diëtist u hierbij adviseren. Vaak krijgen kinderen die sondevoeding krijgen, minder behoefte om via de mond te eten.

Medicijnen.

Medicijnen in vloeibare vorm kunnen via de maagbutton worden gegeven. Sommige medicijnen kunnen de sonde gemakkelijk verstoppen. Spoelt u daarom na het medicijnen geven de maagbutton goed door. Medicijnen kunnen beter niet tegelijk met de voeding door de sonde worden toegediend.

Figuur 1.
Een maagbutton.

Figuur 2.
Schematische voorstelling van een maagbutton.